

TAM TAM

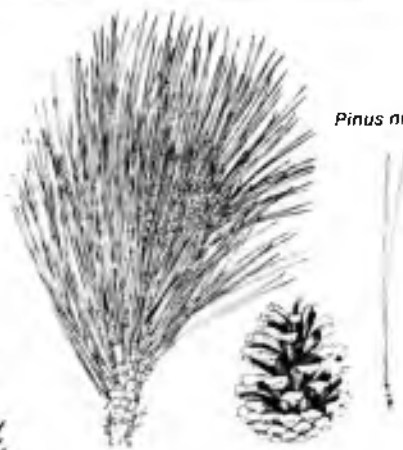
MĚSÍČNÍK ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH SKAUTŮ V EXILU

ROČNÍK VI.
ŘÍJEN

ČÍSLO
1978 2

Pinus strobus

Pinus nigra

Pinus mugo (P. montana)

JDEME HLEDAT TÁBOŘIŠTĚ

Curyšská oddílová rada si hledá tábořiště sama. Poradili si takto: Dali hlavy dohromady /i s Medvědy/ a sepsali na kus papíru, jaké vlastnosti tábořiště je zajímaví. Co vlastnost, to řádek:

Souřadnice /koordináty/	Cena pronájmu
Půda	/Doprava
Cesta	Nádraží
Velikost	Pila /krajinky/
Les	Nejbližší obydlí
Pitná voda	Civilizace
Voda na koupání	Nákup, pošta
Vodopád	Majitel
Terén na hry	Pronajme od... do ...

Tabule hesla si napsali na kartičky. Opatřili si mapy /speciálky, 1:25.000/ oblastí, kde doufají, že by takové vytoužené místo mohlo být, a že prý půjdou obhlédnout terén.

Ale co mohou válečníci, může přeci, aspoň trochu, zkusit každý. Až půjdete na výlet, ať se skauty, se školou nebo s rodiči, dívejte se pozorně kolem sebe, zda nenarazíte na nějakou vhodnou loučku. A hned si zapište na kartičku všechny vlastnosti. Můžete si takto "zmapovat" kterýkoliv kraj a není nikterak vyloučeno, že se z vás stanou objevitelé. Čeho? Inu, nejkrásnějšího tábořiště. Ale i když se z vás nestanou právě objevitelé, časem se z vás stanou - a to určitě! - správní skauti zálesáci. A možná, že si své kartičky ještě zdokonalíte. Ale to nám pak nezapomeňte napsat.

MA: Kamzíci a Lišky hráli inliánskou schovávanou. Luďva z družiny Kamzíků a Pacinka od Lišek se schovávali, zatímco ostatní stáli čelem obráceni do kruhu, dívali se do země a počítali do třiceti. Pak se všichni rozutekli a začali hledat. Lišky našly Luďvu dříve a staly se tak vítězi.

28. ŘÍJEN Každý rok jsme vám o něm psali. Teď nám napište vy, co jste si zapamatovali :

1. Co znamená v čs dějinách
2. Dosaďte příslušný letopočet
3. Pár vět o významu, osobách kolem něho a pod.

Odměny : Kazeta, zpěvník, příručky, známky + podpis ve Skautské stezce.

STROMY

S borovicí se setkáme na celém evropském kontinentě. A nejen v Evropě. Kůzné druhy tohoto rodu - botanici jich znají více než sto - potkáme na celé severní polokouli. Je to jedna z geologicky nejstarších dřevin, která se rozšířila v Evropě již v dávné geologické minulosti. Zkamenělé zbytky dřeva různých borovic a o-tisky jehlic a šišek byly nalezeny již v druhohorních geologických vrstvách /mezozoikum/; baltický jantar je zkamenělé pryskyřice jedného druhu borovice, který rostl ve třetihorách; pylová zrnka našich borovic jsou konzervována v obrovském množství v největších archívech světa - ve čtvrtohorních rašeliništích.

V borových lesích lovil člověk v mladší době kamenné. borového dřeva používal ke stavbě svých obydlí v době bronzové, k tavení rudy v době železné. .. od té doby provází borovice člověka celou jeho kulturní historií: dřevo jako kvalitní stavební a nábytkářský materiál i palivo; pryskyřice jako surovina v chemickém průmyslu; silice z jehličí k výrobě různých preparátů ve farmaceutickém průmyslu /léčiva, vonavky/. a samozřejmě jako vonavá ozdoba slavnostního stolu o každých vánocích.

Borovice rostla původně především na suchých, písčitých místech od nížin až do hor. Pro dobré vlastnosti jejího dřeva ji lesník rozšířil i tam, kde původně rostly dubové a jiné listnaté lesy.

Najdete-li v lese borovou šišku se semeny, můžete si z nich vypěstovat vlastní, živý vánoční stromeček. Ale bude to trvat několik let. anebo - po vzoru japonských zahradníků - se můžete pokusit o vypěstování miniaturní zakrelé borovice /bonzai/ pro miniskalku. Ale v tomto případě se obrňte trpělivostí - trvá to 10 až sto let. Ale výsledek pak stojí zato!

Ěrbovní pověsti

Vyprávěná nám sestřry

Karolína Křiváková

O KONÍCH A PŮLKONÍCH. /Pokračování./

Ale ještě jiné rody u nás měly koně ve znaku a některé jen polovinu koně. Byli to například Malovci v jižních Čechách a na východě páni z Pardubic. Proč to byla jen polovina koně, o tom máme zachovánu heraldickou pověst.

Psal se rok 1158. Český kníže Vladislav II. pomáhal tehdy císaři Barbarosovi dobýt odbojné město Milán v Itálii. Česká a císařská vojska překročila řeku Ade a utábořila se blízko milánských hradeb. V táboře českého knížete Vladislava byl mladý zeman Ješek, který byl velmi udatný a hlavně odvážný. Shromáždil kolem sebe skupinu mladých lidí sobě podobných, a ti svými kousky neustále znepokojovali milánské. Jednou za tmavé noci přelezli nepozorovaně městské hradby a neohroženě se procházeli úzkými ulicemi. Možná, že měli zjistit směr křivolakých uliček, aby usnadnili svému vojsku rychlé dobytí města. A když už tam byli, vnikli do domů měšťanů a dvorů a začali brát vše, co jim přišlo pod ruku: hlavně zlato, klenoty a peníze, ale také potraviny, víno a dokonce i koně. Ješek si vybral toho nejpěknějšího bělouše se zlatou uzdou a rychle ujížděl k bráně. Mezitím se však překvapení měšťané vzpamatovali a když viděli, že jde jen o hlouček vetřelců a ne o dobytí města, začali je pronásledovat. U brány, kde čekala městská posádka ozbrojená po zuby, došlo k bitce a naši se museli pracně prosekávat, než se jim podařilo vytáhnout mříž. Ješek na svém bělouši kryl ostatním ústup a jako poslední chtěl projet branou. Jeden z milánských žoldněřů se však vzpamatoval z omráčení, přiskočil k rumpálu a mečem přetl řetěz, kterým se zvedala padací mříž. Ta se s rachotem zřítíla dolů právě, když pod ní projížděl Ješek. I tentokrát mu však přálo štěstí. Kůň byl sice mříží přepůlen, ale Ješek i s přední půlkou koně a kořistí se octl nezraněn před branou. Vzal tedy, aby se chránil před šípy, střílené po něm s hradeb

polovinu koně na ramena a dostal se tak nezraněn i s kořistí do tábora. Když se císař dověděl o tomto kousku i o hrdinství českých bojovníků, pasoval je na rytíře a dal jim do štítů různá znamení. Rytíř Ješek dostal přední půlku bílého koně se zlatou uzdou v červeném poli. Z toho rodu pocházel i první český arcibiskup Arnošt z Pardubic, přítel našeho krále Karla IV. Český kníže Vladislav II. obdržel pak za vynikající pomoc při dobývání Milána titul krále a Česká země do znaku ke staré plamenné svatováclavské orlici stříbrného lva v červeném poli, jak už jsme psali.

Dnešní erb vám opět nakreslil herold českých rytířů, žijící ve Švýcarsku, A.F.J. Karlovský, člen bývalých pražských vodních skautů. Nad štítem vidíte přilbu, ozdobenou korunkou /někdy bývá zdobena točenicí/, nad přilbou je klenot - zde je to polovina koně, a ty roztřepané pruhy látky, vlající kolem, jsou tak zvané přikryvadla. Zapamatujte si tyto názvy, budete je ještě potřebovat.

C O N Á S S P O J U J E

Rozdělili jsme tábor na dvě skupiny: holky se rozestavily pod větvemi borovic a měly bránit území před vetřelci. Kluci byli schováni za lískami a na daný povel měli zaútočit na území pod borovicemi. Plazili se oklikami, prodírali se spletitými větvemi, zahnali holky a stali se vítězi. Holky stály pod duby a vzdávaly se.

Bane, nevzdávaly se. Všechno jsme si vymysleli, abychom vám připomněli, proč se píše měkce větvemi, lískami, borovicemi. Učili jsme se to minule. To je ten snadný sedmý pád množného čísla rodu ženského. A proč vítězi, ale pod duby? Pamatujete si to ještě?

Ale my víme, milí kronikáři a septamáci, že vás trápí něco jiného. Proč se třeba holky vzdávaly /tvrdě/ a kluci se plazili/měkce/? Protože s politováním musíme přiznat, že sloveso v minulosti se nechová k ženskému rodu rytířsky. Proto dívky zpívaly, běžely a podobně a kluci stavěli, jeli, byli, měli. Když nevíme o jaký rod se jedná a nebo jsou oba zastoupeny, čili když něco dělali hoši i dívky společně, má přednost měkké-i. Příkladně: holky vařily, kluci se oblizovali a všichni jsme se těšili na oběd. Tak, kronikáři a dopisovatelé, všechno je to jasné, pusťte se chutě do psaní!

Ukázku z knížky DÁŠENKA čili život štěněte od Karla Čapka si přečtete na str. 10.

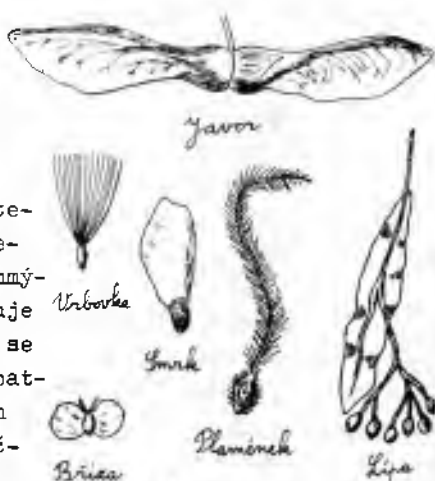

JAK SE ŠÍŘÍ SEMENA

Už jste se jistě někdy podivili, jak se dostala ta borovice na tak nepřístupné místo na skále, nebo proč na vrcholu hradní věže zkouší své štěstí břízka. A na krásně vypletém záhoně se to po nějakém čase opět zelená plevelem.

Rostliny se totiž starají nejružnějším způsobem o rozšiřování svých semen. Nejvydatnějším pomocníkem je při tom vítr. U drobných semenek to jde jaksi samo, větší si pomáhají všelijakým lé-

tacím zařízením. Někdy stačí chmýří - znáte jistě chlupaté hlavy bodláku po odkvětu. V lesích nebo v živých plotech často vidíte lianovitou rostlinu, která je na podzim jakoby pokryta peřím. Jsou to semena s dlouhými chmýřitými ocásky a rostlina se jmenuje plamének. O padáčkách pampelišek se není třeba šířit. Řada rostlin opatřila svá semínka křídélky různých tvarů - javor, jilm, lípa, jehličnaté stromy. Když rozemnete mezi prsty zralou šištíčku břízy, rozpadne se vám na hromádku drobných semenek s dvěma blanitými křídélky.

SÍŘENÍ VĚTREM

Rostliny vodní nebo pobřežní uzpůsobují svá semena dopravě po vodě - musí vydržet vlhko a být lehká. Často musí vzdorovat i mořské vodě a příboji /např. kokosové ořechy/.

Jiná semena jsou opatřena spoustou háčků, kterými se mohou zachytit na kůži zvířat nebo na šatech člověka - např. drobné kuličky svízele nebo větší lopuchu, které se tak krásně zapletou do vlasů. Jmelí opatřilo svá semena lepidlem.

Na mnohých rostlinách se nacházejí bobule, požívané hlavně ptáky. Uvnitř obsažená nestrávená semena se pak s trusem dostávají často velmi daleko od původní rostliny.

Na okraji listnatých lesů nacházíme rostliny, jejichž semena na sobě mají výrůstky, obsahující hodně škrobu a tuku. S oblibou je vyhledávají mravenci, kteří je odtáhnou k mraveništi. Chutnou část

SEMENA S HAČKY

snědí a zbytek nechají nepoškozen. Takhle se o své potomstvo stará např. sasanka, dymnivka, orsej, hluchavka či vlašťovičnik.

Vlašťovičnik Dymnivka

Hluchavka medicínská

Velmi zajímavý způsob je vystřelování semen. Znáte netýkavku? Je hojná všude ve vlhčích lesích. Když se dotknete zralé tobolky, praskne vám pod rukami na pět dílků, které se prudce stočí a vystřelí do okolí semínka. Existují také rostliny, u nichž je toto vystřelení provázáno hlasitou ranou.

ŠÍŘENÍ MRAVENCÍ

VYSTŘELOVÁNÍ

Nemalou měrou přispívá k rozšiřování semen člověk. Buď úmyslně, když přepravuje satbu z jednoho místa na druhé, nebo neúmyslně, když se při tom „svezou“ i semena různých plevelů. Kolem přistavů a nákladních nádraží najdeme často spoustu různých cizokrajných plevelů.

- Obé -

Skautské odznaky

KATAR

založen : 1955
heslo : Kun musta idan

NEPAL

1952
Tayar Hou

INDONESIE

1912
None

TŘI ČLÍ PÉRA NA SKLADE. Bědenský oddíl dal zhotovit 150 kusů. Cena SFR 2,20 + porto. Oddíly, hláste Jestřábovi potřebu. Kdo dřív přijde, ten dřív mele.

PODZIMNÍ HRY NA CELÝ ŽIVOT

Na podzimních výletech vás může provázet slábnoucí sluníčko, ale spíše se stane, že právě v den, kdy se chystáte do přírody je venku nevlídno, chladno, pravá podzimní plískanice. Nenechte se však nikdy odradit! Podzimní příroda stojí vždycky za to - ale musíte se dobře vyzbrojit. Nemyslím tím teplé a pro každý případ nepromokavé oblečení, to se rozumí samo sebou. Ale k tomu ta-

ké prázdný pytel nebo tašku, ruksak a podobné a - kouzelné brejle. A k těm očarovaným očím i očarované uši a hned při prvních krocích uslyšíte: "Vezmi si mne!" a na zemi uvidíte plno pokladů. Ba, podzimní příroda je jimi zaplavena!

Nezapomeňte pozdravit borovici, naši novou kamarádku. V borovém lese najdete krásné šišky. Ty se vám budou doma hodit. Dají se z nich vytvářet roztočivé věci, jestliže k nim přiděláte nějakou tu větvičku, klacíček, špejli. Možná, že z takové šišky vznikne husa, strom, pták - to vám napoví vaše kouzelné brejličky. Odloupnete-li z pařezu kůru /čím tlustší, tím lepší/, získáte výborný řezbářský materiál, nejen na lodičky. Borovice je prostoupena vonavou pryskyřicí a dřevo - i šišky a kůra - náramně hoří a vydává při tom krásnou vůni. Zkuste si to!

Ale cestou můžete potkat řadu jiných pokladů: kaštiny, žaludy, nažky, větvičky na mátohy, peříčka, nejrůznější barevné suché listí, slámky, jeřabiny. Přinášíme vám několik obrázků drobných výrobků z kaštanů, šišek a jiných podzimních darů přírody. Těšíme se však, že vy sami vytvoříte mnoho krásných předmětů, nejen, abyste si ozdobili vlastní koutek, možná také, abyste někoho obdarovali. Jestliže se vám váš výrobek obzvláště podaří, popište a nakreslete postup práce a uložte do svého skautského deníku, do té Lesní moudrosti, kam si zapisujete své zkušenosti. Kopii pak zašlete do naší redakce. Rádi otiskneme pro ty ostatní, kteří se také chtějí vyučit v kouzelnických hrách.

SEM-TAM

Táborová příloha
časopisu Tam-Tam

Léto 1978, Č. 11.

11.

Milí bratři, milé sestry a také ostatní chlapečci,
a děvčata a členové Sem-Tam, kteří s námi
to nemůžete být na labori - chceme vám napsat,
jak se tu máme a jak to každý vypadá.

Jede se k nám dlouho, přes

a se přejede ke

Odtud musíme pěkně po

svých
no

a to z prudkého kopce, už nás z toho

rozbolí! Po chvíli, když vyjdeme
z , je už vidět náš

Bozkhládá se na velké

Černé

Kde kraj je stojí

na břehu

Tam také stojí

kde jsou scho-

vaný různé

zásoby, mezi jiným také

dobroty pro laborovou

Když je už

temo, usedneme všichni

chránici

predevším před

ihroši už je to, když ššš!

Na levé straně stojí dřívci, po pravé straně

chlapecké

Uprostřed.

máme

Také jsme si postavili

kde mohou

přiv-
stávat

abychom

si nenamočili,

potahali nohy, trádili jsme plovou přes

polok. Vlastně nám je postavil Pavel, když byl

u nás na návštěvě.

Den začínáme

na

Porom se umývame a uhlizime
Pri vzhycovani xpivame
Behem dne delame vsetchno
mojne

Tempo di marcia /rýchly/

1. Junáci vzhru, vo - 16 den,
2. Junáci vzhru, vo - 14 den,

Manly

na vylety do

ucime se

sedime na

Nepadeti sedime v

Nahs

paradime si a xpivame ke

dobre

At' svidi

nebo

Vzpominame na vas

Vielka

mame dobrou nabadu

a zdravime vas

skautskym

tresnicm

Bobiki

Navela

Simona

Franka

Me

Sarka

Renata

Mark

Marcel

David

Sika

Barbara

Uranka

Jecal

Barbara

Odetá 78

Tábor začal 23. července 1978. Bylo nás 29 skautů, skautek, vlačat, světlušek a křemíků. Většina byla z našeho oddílu, ale také zde bylo několik nováčků.

První dva týdny nám počasí přálo, jen poslední týden byla zima a často přšelo, takže jsme si už koupání neužili. Koupat jsme se chodili na různá koupaliště v okolí, jenže jsme měli většinou smůlu. Buď bylo koupaliště zavřeno nebo byla moc studená voda. Přesto jsme se často koupali.

V sobotu 5. srpna se vypravili zájemci o odborku „Zálesáka“ na dvoudenní výlet s přespáním pod širákem. Bez potravin - ukolem bylo žít se tím, co kolem sebe najdeš. Vypraní skauti - Mirek, Radek, Petr, Jirka, Balú a Špendlík - se vrátili z dvou denního bloudění po lesích a stráních unavení a rádně vyhladovělí. Hltavě snědli i zbytek nudlí od oběda, které byly na tomto táboře národním jídlem /bratra Obého/.

Všichni účastníci Odety byli nejvíce nadšeni hrou „Po stopách Alvarézových“, kterou vyhrály Žáoy. U závěrečného táboráku se představila trestná výprava ze španělského království, která se pomstila a potrestala hlavního vedoucího tábora za to, že byl duch Alvareza skauty v odenwaldských lesích vyrušen.

Také jsme se naučili základy lasování, které nám předvedl bratr Cipa, který nás přijel navštívit.

Na táboře se plnily odoorky a bobřiči, což bylo pro některé dosti namáhavé.

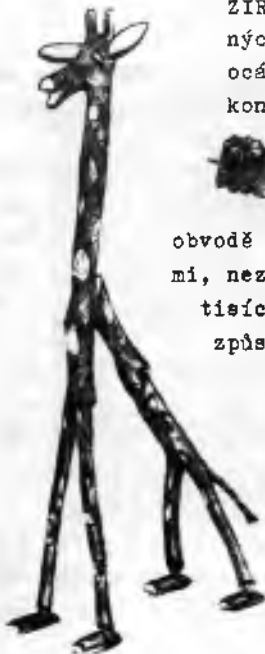
V sobotu 12. srpna jsme se po stažení vlajky a zbourání tábora rozjeli domů. Každý měl za sebou plno vzrušujících dnů a nejméně jeden úžeh.

- Petr -

NÁŠ TOTEM

ŽIRAFÁ Tělíčko slepíte ze dvou vhodně upravených větviček, vsadíte ouška z malých odštěpků, ocásek uděláte z konopného provázku, který na konci roztřepíte.

KORÁLE Nařezáte si drobné válečkovité špalíčky, které provrtáte ostrým nožem a na obvodě ozdobíte. Při sestavování se prokládají malými, nezdobenými válečky. To je ovšem jedna ukázka z tisíce. Korále se dají sestavovat nejrůznějšími způsoby a za použití nejrůznějšího materiálu.

SOVY Na pěkné šišky přilepíte oči, které mohou být na příklad z čepiček od žaludů. Zapustíte je špičkou do důlků, které jste předem v šišce vyhloubili. Do důlku pak kápněte lepidlo.

PTÁČEK Tělíčko zhotovíte z pěkné oblé brambory. Pravá peříčka můžete ještě přibarvit, stejně tak i bramboru. Hlavička je ze žaludu, oči ze dvou červených jeřabin.

Karel Čapek

O p s í c h z v y c í c h

Co ti dnes, Dášenko, povím, není žádná pohádka, ale pravda pravdoucí. Doufám, že chceš, aby z tebe byl vzdělaný pejsek, a že budeš dávat pozor.

Před mnoha sty a tisíci lety nežil ještě pes s člověkem. Tehdy totiž byl člověk ještě divoký a nedalo se s ním žít. A proto psi žili ve psích smečkách, ale ne v lesích jako srnky, nýbrž na velikánských loukách, které se jmenují prémie čili stepi. Proto má každý pes podnes tak rád louky a běhá po nich, až se mu uši třepou.

Víš-li pak Dášenko, proč vlastně se každý pes třikrát otočí do kolečka, než si lehne ke spaní ? To je proto, že dokud žili psi ve stepi, museli si pod sebou udupat vysokou trávu, aby v ní vyšlapali pelíšek a pěkně se jim leželo. To dělají podnes, i když spí v lenošce, jako to děláš ty.

A víš, proč zvedají nožičku na každý kámen a pařez a pokropí jej ? To dělali v prérii, aby každý člen jejich smečky čuchnul a poznal, aha, tady byl náš kolega, neboť tuto na kameni nechal svůj podpis.

A víš, proč si psi v noci odpovídají štěkáním ? To je proto, že si ve stepi museli dávat znamení, aby v noci našli svou smečku.

A víš, proč vy pejskové zahrabáváte do země kosti a kůrky chleba ? To jste dělávali před tisíci léty, abyste měli nějaké sousto uchováno pro dobu hladu. Tak vidíš, jak jste byli odjakživa moudří.

A víš, proč pes začal žít s člověkem ? To bylo tak. Když člověk viděl, že psi žijí ve smečkách, začal také žít ve smečkách. A protože taková lidská smečka ulovila spoustu zvěře, bylo kolem jejího tábora naházeno mnoho kostí. A když to psi viděli, řekli si : "Co já se budu honit za zvěří, když u lidí je kostí habaděj?" Od té doby začli psi doprovázet lidské tábory, a tak to přišlo, že lidé a psi patří dohromady.

Teď už nepatří pes do psí smečky, ale do smečky lidské. Ti lidé, se kterými žije, jsou jeho smečka ; proto je má rád jako své bližní.

Tak, a teď běž a hoň se po louce, to je tvá prémie.

Tisíc korun s portrétem Jiřího z Poděbrad./Ze sbírky Mývalovy./

JIRÍ Z PODEBRAD

Asi 50 km na východ od Prahy leží lázně Poděbrady. Toto město se pyšní tím, že kdysi dalo Čechům znamenitého krále.

Když se panu Viktorinovi z Kunštátu, moravskému šlechtici se sídlem na hradě poděbradském, narodil syn Jiří /bylo to r. 1420/ , nikdo ovšem netušil, že světlo světa spatřil příští český král.

V r. 1439 zemřel král Albert a uprázdněný královský trůn neměl dědice. Ten se narodil o čtyři měsíce později, dostal jméno Ladislav Pohrobek, ale vládnout arciť nemohl, vždyť byl teprve nemluvnětem. České kraje byly zatím ve správě hejtmanů. Jedním z nich se stal Jiří z Poděbrad. Později byl sněmem zvolen za správce celé země. Jiří se staral o rozkvět kraje, zpustošeného husitskými válkami. Působil se o korunovaci Ladislavovu a zůstal jeho otcovským rádcem. Ale po čtyřletém panování skolila mladičkého krále nečekaně smrt a trůn se ocitl opět bez následníka. Uchazečů z řad okolních panovníků bylo sice mnoho, ale česká šlechta se rozhodla pro Jiříka. V máji 1458 byl slavnostně korunován a vládl zemi do r. 71. Byl to první husitský král. Musel čelit četným nepřátelům a vydat se na mnohá válečná tažení. Úctu celého světa si získal svým úsilím, sjednotit všechny panovníky k trvalému míru. Po pěti stoletích připomněla mladá československá republika tohoto moudrého panovníka pozoruhodným portrétem na jedné ze svých bankovek.

1. ČESKÁ BABIČKA

Překvápko! Užovka v poslední chvíli vypadnul, přišel, že onemocněl, čemuž moc nevěřím, protože je jako had a vymýšlí si. Jeho lůžko v mém stanu zůstalo prázdné. Večer - už jsem ležel a četl si rady pro správného táborníka, vešel vedoucí - Gorila - je totiž hrozně silný - a povídá: "Bílý orle, vedu ti kamaráda. Studuje zde a má prázdniny. Jmenuje se Černý orle a uhnízdí se u tebe." Postrčil dopředu vysokého skauta s hrozně dlouhýma nohama. Posvítil jsem si na něho - a hrome! Byl černý jako uhel! Asi jsem se blbě zatvářil, protože Gorila povídá: "Nejnadanější fotbalista z Afriky. Chodí na francouzskou kantonálku."

Vstal jsem, podal mu ruku a oslovil ho lánanou franštinou. Odpověděl česky. Všimnul jsem si, že má růžové dlaně. "Nechám vás teď samy, orlové," řekl Gorila dost nervózně, "Zásmažka má horečku, musím ho omrknout." Gorila je totiž lékařem.

"Udělej si pohodlí, bratře," řekl jsem trochu nuceně čemochovi a ukázal na prázdnou postel. Byl jsem dost naštvaný. Nemám čemochy rád. Mám předsudky. Černý orle všechno hbitě obhlédl, uložil si pečlivě věci, svlékl se do tepláků a...tedy to mě dojal, pověsil si nad postel růženec, klekl si a tiše se modlil. Vzpoměl jsem si, jak mě táta s mámou napomínali, abych se před spaním a ráno pomodlil. Tenhle divoch se modlí a já, kulturní člověk, ne. Vyhrabal jsem nenápadně z kufru křížek a pověsil jej tiše nad hlavu. Čemoch měl tvář v dlaních, neviděl to, a já dělal, jako bych se byl už pomodlil.

Čemoch se modlil dost dlouho. Já se styděl dál číst a najednou jsem se začal také tiše modlit, za maminku a za tatínka, za bráčku a za sestřičku, za dědu a za babičku, za pana učitele...prostě za všechny. Pak mi bylo blaže.

Čemoch udělal nakonec velký kříž, velmi pečlivě, ne tak ledabyly, jak se křížují já - a vlezl si pod deku.

"Dobrou noc, Bílý orle!"

"Dobrou noc, Černý orle!"

Chvilí jsem mlčel a pak jsem se zeptal, jak to, že umí česky. Řekl, že dědeček byl posluhou na vyslanectví v Praze a že jeho babička je Češka - z Vinohrad.

"Hrome, hrome, hrome," zareagoval jsem překvapeně, "naši bydleli také na Vinohradech. Kde bydlela tvoje babička?"

"Na Vinohradské, dříve Stalinově, dříve Schwerinově a předtím Fochově ulici."

Zasmál se a já se zasmál také, protože tohle říkají i naši a také se smějí.

"Ale teď už tam vaši nejsou, že?" Styděl jsem se zeptat, jak je možné, že si běloška vzala černocho. Černý orel asi uhádnul, co chci vědět, proto povídá:

"Babička uklízela na tom vyslanectví, kde dělal děda posluhu. Byla hrbatá - víš - a zlí lidé se jí posmívali, stejně jako dědečkovi, že je černý. Jakoby za to mohli! A dědeček viděl, že babička má dobré srdce. Moc dobré srdce! Tak se jednou zeptal, jestli by si ho chtěla vzít, že ji moc obdivuje a má rád. Babička byla ráda, že někdo vidí víc její dobré srdce než její pokřivená záda a svolila. Protože byla velmi zbožná, chtěla, aby můj dědeček, který byl pohan, se nejdříve přesvědčil o tom, co učí naše víra a dědeček to udělal a poznal, že je to krásná víra, mohem lepší než pohanská. Stal se křesťanem a pak se vzali, jenže musel z vyslanectví pryč a vrátil se do Afriky. Na babičku se všichni dívali přes prsty, bílí i černí, jenže když černí poznali její zlaté srdce, tak si ji oblíbili. Dědeček pracoval v díkách a dostal se do penze."

"Líbilo se mu v Praze?"

Černý orel trochu zaváhal. "Víš, nezlob se, ale běloši stále mluví o demokracii, ale když vidí černocho, i kdyby měl pět doktorátů a byl světec, vždycky řeknou s opovržením, že je to "jen čemoch" nebo také "špinavý negr." I věřící - někteří - náš Pater ne, to je opravdu náš Otec, dobrý kněz. Jakoby Kristus pro nás také nezemřel na kříži. Jakoby nás neměl rád. Jakobychom nebyli křesťané. Ale ty takový nejsi, vidím, že máš křížek nad hlavou, podíval jsem se tam hned, jak jsem vstoupil...."

Strašně jsem zrudnul. Jsem pokrytec a ten čemoch, totiž Černý orel má pravdu. Viděl, že tam křížek není a jemně mi to naznačil. Do očí mi vhrkly slzy.

"Budeme dobří kamarádi," řekl jsem a hlas se mi chvěl, "já mám černocho rád! Fakt!"

"Nu - ještě mě neznáš. Jsou i špatní a zlí čemoši jako běloši. Ale když jsme pod jedním stanem, poznáme se časem líp a pak uvidíš, jestli si zasloužím, abys mě měl rád...jako kamaráda!"

Gorila nahlédl do stanu: "Ještě nespíte? Zásmažka dostal aspirin, snad se do rána z toho dostane...Tak dobrou noc!"

Oba jsme řekli "dobrou noc", ale já dlouho nemohl usnout. Poslouchal jsem tiché oddechování čemochovo, který už dávno spal, a díval se pootvřeným stanem na dvě hvězdy, které se chvěly na nebi....

B Í L Ý O R E L

Pokračuje

V ý l e t d o h i s t o r i e

Letošní rok slaví kulturní Evropa 600. výročí úmrtí Karla IV., císaře římského a krále českého. Chci vám povědět, jak oslavili toto výročí frankfurtští skauti.

Začalo to už na jaře, kdy Velehrad, české náboženské středisko, vypsal soutěž „Co víš o Karlu IV“. Ti, co vydrželi až do konce, jeli za odměnu na výstavu do Norimberka. K nim se připojili další zájemci.

Ráno se nás sešlo na nádraží 7 - Eliška, Kotě, Roli, Roso, Horst, Balú a Špendlík. Cesta vlakem uběhla rychle a již tu byl náš cíl. Procházka městem k hradu vedla kolem kostela, kde jsou sochy sedmi nejvyšších knížat, majících právo volit císaře. Jedním z nich byl český král, kterému náleželo rozhodující slovo, jestliže se na volbě císaře nebylo možno dohodnout. Zasluhou Karla IV. bylo, že Čechám zajistil naprostou svobodu při volbě svého krále v případě, že panovnický rod by u nás vymřel. Do této volby nesměl nikdo z ciziny zasahovat.

Na výstavě jsme se setkali se sestrou Zmaty z Karlsruhe a s mnichovskými skauty. Podívali jsme se i na hradní věž a studnu, hlubokou 60 m.

Odpoledne byla prohlídka železničního muzea. Každý si přišel na své - film, který vzbuzoval v divákovi dojem, že jede v lokomotivě po trati, osobní císařské vozy, první telegraf, kde se zpráva vyřukávala morseovkou či moderní zabezpečovací technika.

Navečer se touláme ještě trochu starým městem a už sedíme opět ve vlaku domů. Děvčata se zlobí : kluci jsou v oddělení sami a my se dvěma pány. Za chvíli se ukazuje, že naši společníci jsou důstojníky americké armády - skauti - a jejich zájem vzbudily naše kroje. Rozvíjí se živá debata, ale za chvíli nás od ní bolí ruce a tak je přivolán Špendlík na tlumočení. Toť se ví, Balú a Horst jdou také, aby jim něco neuteklo. Za veselé zábavy cesta rychle utíká a již je tu Hanau, kde naši přátelé vystupují.

Sotva Kotě a Balú stačí rozvinout své úvahy o tom, jak prospěšné je umět anglicky, přichází rozzlobený průvodčí se stížností na naše skauty. Situace se stává komickou, když se dozvídám, že viníky jsou Špendlík a Balú, kteří seděli se mnou. Záhada se ale zvolna vysvětluje, pan průvodčí kapituluje a své výtky bere zpět. Mezitím dorážíme do Frankfurtu a vítáme se vesele s rodiči. Bylo to prima.

Skolta Esperantista Ligo

FONDITA EN 1918

ORGANO "LA SKOLTA MONDO"

SKAUTSKÁ ESPERANTSKÁ LIGA se snaží o rozšíření této mezinárodní řeči i mezi exilovými skauty, jak nám píše její generální tajemník J.K.Hammer z Holandska. Naším prostředníkem je br.Erich O t t e /Šipka, Ecole d' Humanité CH-6082 Goldern /Hasliberg/, který rád poskytne informace.

HLÁSEK, dětská příleha Hlasu sv.Cyrila a Metoda v Německu píše : " Ve skautském táboře SEVERKA u Korbachu byla příkladná spolupráce našich skautů a místní německé farnosti včetně p.faráře Kramera ; celá obec žila po skautsku a po česku. Přátelské pouto upletl bratr Mauglí a jeho spolupracovníci.

Tentýž časopis uveřejňuje i výsledky finále soutěže KAREL IV. A CO O NĚM VÍM v Ellwangu, které se zúčastnili naši skauti z Německa :

- I. kategorie : 1.Filip Charvát 2.Hana Hosmanová, oba Frankfurt
3.Erika Reimerová, Mnichov
- II. " : 1.Dan Bađura 2.Jurka Reimer, oba Mnichov
- III. " : 1.Špendlík, Frankfurt 2.Bea Reimerová, Mnichov
3.Zmaty, Karlsruhe 4.Jana Řeháková 5.Petr Kučera,
oba Frankfurt.

Skauti z oddílu Německo-sever nemohli přijet kvůli prázdninám a jsou hodnoceni mimo soutěž :

- I. kategorie: Lenka Křalová, Kolín
- III. " : Michal Hofman, Horn-Bad Meinberg ; Soňa Zaciosová,
Elze a Luďek Neklapil, Steinfurt.

Uzávěrka listopadového čísla je ve čtvrtek, dne 9.11.78

Redakční kruh Tam-tamu : Cookie, Pirátka a spol.

Předplatné činí pro čtenáře z CH Fr 14,-, z ostatní Evropy DM 17,-

Bankovní spojení :

ze zámoří \$ 10,-

Schweizerische Volksbank Murten, Konto 30/10771/33 - Tschechoslowackische Pfadfinder. Postscheckkonto banky 17-988 Pribourg /Schweiz/.

Čtenáři z Německa mohou použít též konta v BRD :

Rüsselsheimer Volksbank, BLZ 500 930 00 , 6090 Rüsselsheim,
Kto.Nr.200845.02 Tschechoslowackische Pfadfinder i.d.BRD.

A.Z. 3000 Bern 1
 Postretouren an :
 Postfach 295
 CH-8021 Zürich 1
 Verband der
 Tschechoslowakischen
 Pfadfinder in der Schweiz.

NEBESŠTÍ JEZDCI

Fm *Ab* *Fm*

Ne-be -š-tí jezdcí a mně se chce tak spát
 blízko jsou ve-li-ký pán je

Ab

po-sí-lá jak ve-lí je-ho řád ko-py-ta zla-tá mo-drých ko-ní

Fm

v dáli temě zní, bu-de to má dlouhá ce-sta poslední.

Refr. *F* *Dm*

Ju-pi-á-é --ju-pi- a- hou Jedou jezdcí jedou dálavo

2. Nebesští jezdcí blízko jsou a vítr přestal vát. Na bílém koni vážný muž teď zůstal v sedle stát. Rukou mi kyne a já to vím že konec je mých dní, bude to má dlouhá cesta poslední.

Refr.

3. Nebesští jezdcí, chvíli jen, chci ženě sbohem dát, že s vámi jsem, že nemusí se o mne vůbec bát.

Na bílém koni nevrátí se zase jednou k ní, bude to má dlouhá cesta poslední.

Refr.